

מנתוני ספר העדר

גבריאלה (רצ'ה) ברק -

המ"ב, מערכת ספר העדר

לו מחצית מערכו הגנטי. כדי לבטא ערך זה, נוצר המונח "אומדן הורשה" שמהווה מחצית מן ה- "ערך הגנטי". שימו לב שכאן מדובר באומדן "הורשה" ולא "תורשה". ההבדל בין שני המונחים הוא אות אחת, אבל ערך אחד (אומדן ההורשה) הוא מחצית (!) מן השני (אומדן התורשה). לכן, שימו לב ואל תתבלבלו בין שני המונחים.

בארץ מחושבים אומדני הורשה לפרים ולפרות עבור ייצור חמ"מ, חלב, שומן, חלבון, תאים סומטיים, פוריות בנות, השרדות וקושי בהמלטה (רק לפרים), וכן עבור 17 תכונות גוף (עטין, רגלים וכו').

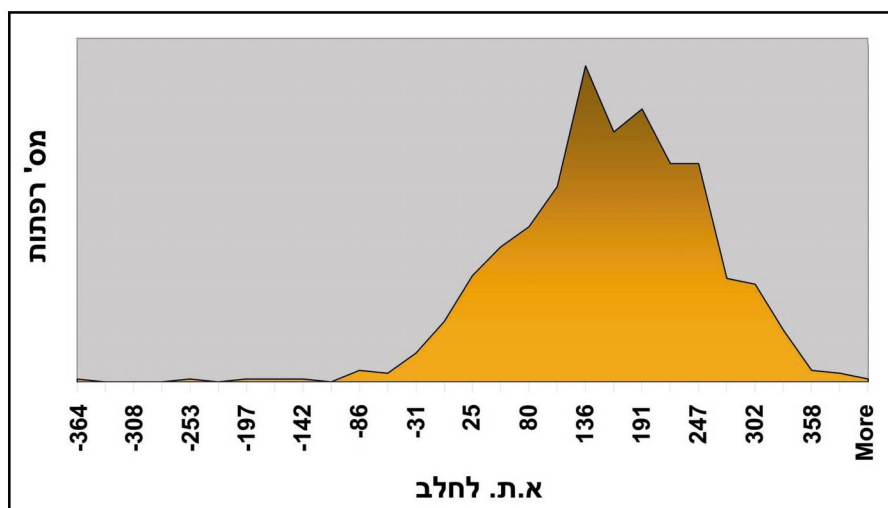
כאשר מציגים נתונים על התקדמות גנטית או של רמה גנטית של עדרים, מקובל לעשות זאת באמצעות אומדני התורשה, היינו מלוא ה- "ערך הגנטי" של הפרות.

ממבחן אוגוסט 2003 - בו השתתפו 85,893 פרות מ-789 משקים משני המגזרים - עולים הנתונים הבאים:

אומדני התורשה הממוצעים בעדר הישראלי עומדים על 144.6 ק"ג חלב עם 10.15 ו-9.8 ק"ג שומן וחלבון, בהתאמה. אומדן התורשה

גבריאלה (רצ'ה) ברק שופטת בקר ומדריכת "נעה" ברפתות, מציגה את הפערים שקיימים בין עדרים שונים, בנושא הרמה הגנטית לתכונות יצור ופוריות.

פעמיים בשנה מערכת ספר העדר מחשבת את הערכים הגנטיים של פרים ופרות. נתוני המקור לחישובים אלו הם נתוני "האמת" של הפרות: תוצאות בקורות החלב החודשיות, נתוני שיפוט גופני ופוריות ונתונים ממשקים שנמסרים על ידי הרפתנים. ה- "ערך הגנטי" מעריך את מלוא הערך (האדיטיבי) שבעל החיים נושא על פני הגנים שלו/שלה לתכונה כלשהי. ה- "ערך הגנטי" מכונה גם "אומדן תורשה". כאשר פר /פרה יעמידו צאצא, כל הורה יעביר

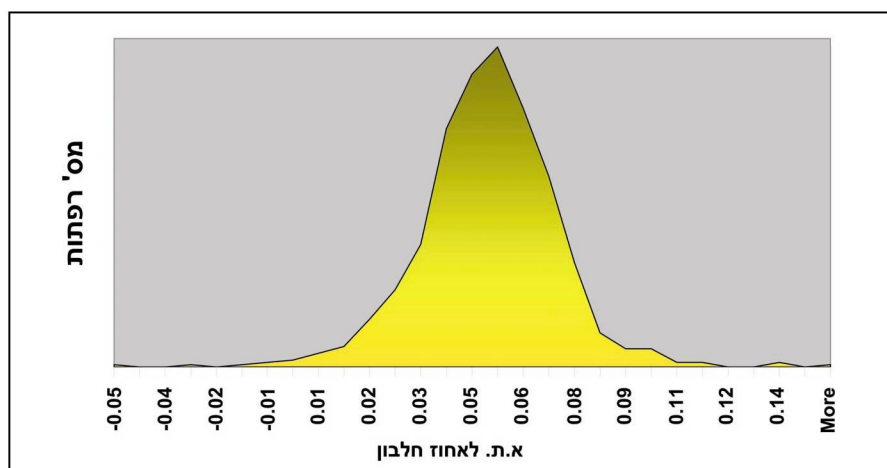
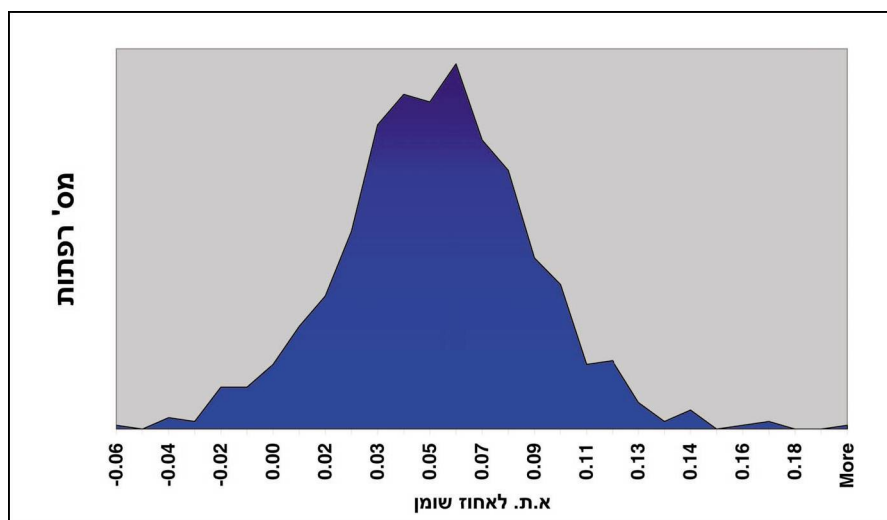
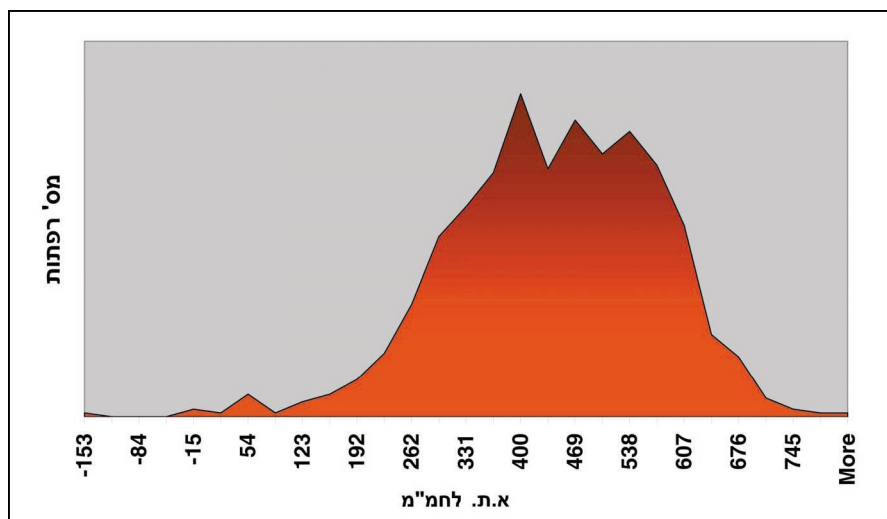
הממוצע לחמ"מ טיפוח (PD01) היה 425.24 ק"ג.

כאשר דורגו כל הרפתות לפי רמה גנטית ממוצעת לחמ"מ טיפוח, התקבל שברבע (העליון) של המשקים (49 קבוצים ו-32 מושבים) הרמה הגנטית הממוצעת עולה על 585 ק"ג חמ"מ טיפוח.

כאשר כלל הרפתות דורגו לפי רמה גנטית (אומדן תורשה, כפי שראינו) לחלב, שומן וחלבון, הגבול בין הרבעון העליון והשני היה 210 ק"ג חלב, 13.6 ק"ג שומן ו-12.1 ק"ג חלבון.

בין המשק הגבוה לנמוך ביותר בחמ"מ טיפוח יש פער של 968 ק"ג. הטווח בין המשקים הקיצוניים ביותר ברמה גנטית לייצור חלב היה 778 ק"ג. הפער בין המשקים הקיצוניים לרכיבי חלב, גדול מ-0.25 ו-0.20 לאחוז שומן וחלבון, בהתאמה.

הפער בין הרפתות הקיצוניות לגבי הרמה הגנטית לפוריות בנות, הינו 4.61% ! ■

ליוצאים

ברכת דרך צלחה

לנכנסים

ברכת הדרך.

ביחד נביא את העל

ליוצאים חדשים.

שנהא

עקר תקשורת

ההנהלה

וצוות העובדים